

Jorritsma-Lebbink

Ik verzoek de heer Rosenmüller, zijn motie aan te houden. Ik zal binnen enkele weken komen met het tweede tactische pakket investeringen in het kader van Rail 21. Het lijkt me dat we de afweging over een snelle aanleg van het spoortraject Roermond-Nijmegen hierbinnen zouden moeten maken.

Wat de besparingen op de rijksweg A73 betreft, vind ik eerlijk gezegd dat de heer Rosenmüller zich op gevaarlijk terrein bevindt. De besparingen komen pas aan het eind van de rit, dus na 2005. De aanleg naar voren halen, betekent dat er extra geld op de begroting moet komen en niet dat het een van het ander afgetrokken kan worden.

De heer **Rosenmüller** (GroenLinks): Voorzitter! Mag ik één vraag stellen aan de minister om te kunnen bekijken of ik de motie aanhoud?

De **voorzitter**: Dat mag in één zin.

De heer **Rosenmüller** (GroenLinks): Voorzitter! Mijn vraag is of de minister van Verkeer en Waterstaat, los van de financiering, een bepaalde mate van sympathie heeft voor de aanleg van dit noodzakelijke spoortraject, zonder zich overigens te committeren.

Minister **Jorritsma-Lebbink**: Ik heb zeker sympathie voor dit spoortraject. Ik moet echter wel bekennen dat we op dit moment een nogal pijnlijke afweging moeten maken, omdat de middelen beperkt zijn. We proberen dus binnen de investeringen die nodig zijn in het spoorwegennet, vooral te kiezen voor de investeringen die het beste meehelpen aan de oplossing van het verkeers- en vervoersprobleem. Ik kan door feitelijk gebrek aan kennis op dit moment niet overzien tot welke conclusies dit zal leiden. Het hele proces zit nu nog in de auditfase. We moeten goed bekijken en afchecken waar we mee bezig zijn.

De heer **Rosenmüller** (GroenLinks): Voorzitter! Ik zal het verzoek tot aanhouding van de motie in de fractie bespreken tijdens de schorsing.

De heer **Heerma** (CDA): Voorzitter! Ik zou de schorsing graag willen gebruiken voor enig nader beraad. Ik sluit na afloop van het beraad een

verzoek om een korte derde termijn niet uit.

De **voorzitter**: Dat wachten we af. Ik neem aan dat de derde termijn per definitie niet meer dan enkele minuten in beslag zal nemen. Er zal na de schorsing dus worden gestemd.

De beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 15.35 uur tot 16.20 uur geschorst.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Het Presidium heeft met eenparigheid van stemmen besloten, te stellen in handen van:

a. de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken:
- het wetsvoorstel Regeling van de vergoeding voor de werkzaamheden, de secundaire voorzieningen en de kostenvergoedingen van de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, alsmede van de toelage en de andere voorzieningen van de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal (Wet vergoedingen leden Eerste Kamer) (24089);

b. de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen:
- het wetsvoorstel Wijziging van onder meer de Wet op de studie-financiering en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek in verband met de invoering van de prestatiebeurs, de vorm van de toelage en de leeftijd waarop aanspraak op studie-financiering in het hoger onderwijs ontstaat (24094);

c. de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport:
- het wetsvoorstel Wijziging van

artikel 40 van de Wet financiering volksverzekeringen (24096);

d. de vaste commissies voor Verkeer en Waterstaat en voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer gezamenlijk:
- de Planologische kernbeslissing Schiphol en omgeving (23552).

Ik stel voor, te behandelen dinsdag 7 maart bij het begin van de vergadering:

- de brief van het Presidium ten geleide van de raming van de kosten van de parlementaire enquête opsporingsmethoden (24072, nr. 2).

Ik stel voor, te behandelen donderdag 9 maart bij het begin van de vergadering:
- de verslagen van de commissie voor de Verzoekschriften (23954, nrs. 45 t/m 60).

Ik stel voor, te behandelen in de vergaderingen van 21, 22 en 23 maart:
- het wetsvoorstel Bepalingen inzake de arbeids- en rusttijden (Arbeids-tijdenwet) (23646).

Ik stel voor, de stukken 19637, nr. 123 en 124, 19882, nr. 48, 23900-VIII, nr. 73 en 23900-XI, nr. 44 voor kennisgeving aan te nemen.

Ik stel voor, vandaag de behandeling van het wetsvoorstel Wijziging van het Wetboek van Strafvordering (vormverzuimen) (23705) en het wetsvoorstel Wijziging van de Auteurswet 1912 en de Wet op de naburige rechten in verband met de richtlijn nr. 93/98/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 29 oktober 1993, betreffende de harmonisatie van de beschermings-termijn van het auteursrecht en van bepaalde naburige rechten (PbEG L 290) (23812) van de agenda af te voeren en die in de komende week aan de agenda toe te voegen.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Zojuist is er een stemmingslijst rondgedeeld. Daarop staat aangekondigd dat ook gestemd zou worden over de motie-Van der Linden (24026, nr. 7), over arbeidskrachten van buiten de Europese Unie. De heropening kan vanmiddag niet plaatsvinden. Deze heropening zal dan ook dinsdag na de stemmin-

Voorzitter

gen plaatsvinden, waarna er dinsdag over een week over gestemd zal worden. Derhalve is deze motie nu van de agenda afgevoerd.

Aan de orde is voortzetting van de behandeling van:

- de Brief inzake de Rijksweg A73 (23772, nr. 6).

De **voorzitter**: Ik heb zoëven aan het eind van de tweede termijn niet de conclusie getrokken dat de beraadslaging was gesloten, omdat mogelijk nog een derde termijn zou moeten plaatsvinden. Ik stel voor, hiertoe gelegenheid te geven en de spreektijden te bepalen op een derde van die in eerste termijn.

Daartoe wordt besloten.

De beraadslaging wordt hervat.

De heer **Heerma** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Uit het debat van heden kan worden geconcludeerd dat er een kabinetsbeslissing over de A73 ligt met een hoog compromisgehalte. De minister van Verkeer en Waterstaat zegt een- en andermaal "next best". In een coalitiekabinet is een compromis geen schande, maar ik wijs erop dat een paar weken geleden de hier aanwezige ministers en de minister van Economische Zaken ± alle politieke kleuren van de coalitie en de deskundigen waren daarbij aanwezig ± op inhoudelijke gronden voor de oostvariant waren. Wat is nu de reden voor het kabinet geweest om van dat voorstel van vakministers af te wijken?

Een paar weken geleden heeft de minister-president tijdens de wekelijkse persconferentie gezegd dat de besluitvorming over de A73 niet afgerond kon worden, omdat die samenhang met andere infrastructuurele werken en projecten. Ik wil liever niet wachten op de notulen van over twintig jaar en ook niet op dagboeken van individuele ministers die over enige tijd uitkomen, in de lijn van de heer Van Thijn, dus vraag ik nu waaruit die samenhang in de besluitvorming heeft bestaan. Er zijn elementen geweest in de besluitvorming over de A73, die niet met Limburg en niet met de A73 te maken hadden. Ik wil daar graag een klip en klaar antwoord op.

Voorzitter! Is het juist dat er bij de procedure voor het streekplan, zoals door de staten van Limburg in december vastgesteld, tot nu toe geen bezwaren zijn binnengekomen van de inspectie van ruimtelijke ordening en van verkeer en waterstaat?

De heer **Bolkestein** (VVD): Mijnheer de voorzitter! De VVD betreurt de beslissing van het kabinet. Wij doen dat om twee redenen. De eerste is inhoudelijk en de tweede is bestuurlijk.

Eerst de inhoudelijke reden. De verstedelijking vindt hoofdzakelijk plaats aan de oostkant van de Maas en daar vindt ook de industrialisering hoofdzakelijk plaats. Ook als de aanleg aan de westoever van de Maas gebeurt, moet er aan de oostoever veel gebeuren. Limburg krijgt er dus niet ~~aan~~, maar anderhalve weg bij.

Heeft het milieu daar baat bij? Ik kan niet nalaten om minister De Boer te citeren, die jongstleden zaterdag in gesprek was met een verslaggeefster. Deze merkte op: milieutechnisch was west dan toch plezieriger? Minister De Boer: nee, nee, voor alle duidelijkheid, vanuit milieu-oogpunt was west ook slecht, het oude west. Verslaggeefster: ja, maar beter dan oost? Minister De Boer: nee, niet waar, want ook bij een variant west worden op oost een heleboel natuurgebieden aangetast en dat vergeet men. Verslaggeefster houdt aan en zegt: bij west was het toch minder dan bij oost? Minister De Boer: nee, niet waar. Zij concludeert: als ik het niet zou halen in het kabinet met de variant die nieuwwest wordt genoemd, denk ik dat wij terug moeten vallen op oost, want oud-west was slecht. Mijn vraag aan de minister is: waarom die pirouette?

De Raad voor ruimtelijke ordening en milieubeheer heeft enige weken geleden, naar verluidt in de pers, unaniem geconcludeerd dat de aanleg aan de oostoever moet gebeuren. Waarom is de minister dan van mening veranderd? Een groot compliment aan het adres van de heer Van Gijzel, maar Limburg heeft het nakijken.

Dat brengt mij op mijn tweede overweging. De meerderheid van de staten was voor aanleg oost. De gedeputeerden waren unaniem voor aanleg oost. Waarom willen wij het

beter weten? Het is hun provincie, het is hun landschap, het is hun natuur. Zijn de provinciale bestuurders dan natuurbarbaren? Waar de Kamer zo verdeeld is, zou het kabinet toch de provinciale bestuurders moeten volgen? Waarom deze randstedelijke arrogantie?

De heer **Wallage** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Het was mij liever geweest, als de voorkeur van mijn collega Bolkestein voor meer aandacht voor het nationale belang zich ook tot deze weg had uitgestrekt.

Ik ben erkentelijk voor de wijze waarop het kabinet een moeilijk besluit heeft genomen. Die erkentelijkheid strekt zich meer in het bijzonder uit naar de wijze waarop de minister van Verkeer en Waterstaat daaraan heeft vormgegeven. Ik weet dat dit ook voor haarzelf de nodige afweging heeft betekend. Ik heb respect voor de wijze waarop dat is gebeurd.

Als je infrastructuur moet aanleggen in dit land, heb je soms geen keuze. Als je vanwege economische belangen moet investeringen, moet je hier en daar de natuur pijn doen en soms zeer kostbare aanvullende voorzieningen maken.

Soms heb je echter de mogelijkheid, aan economische belangen recht te doen en tevens natuurgebieden van internationale betekenis veilig te stellen. Ik snap werkelijk niet waarom zo hardnekkig is gepoogd, een oplossing te blokkeren die economisch een fantastische vooruitgang betekent en tegelijkertijd essentiële natuurgebieden ontziet.

Ik wil nog iets zeggen over het maken van afwegingen in Limburg en in deze Kamer. Zeker, provincies hebben een grote mate van autonomie. Zij maken eigen afwegingen. Maar als er rijkswegen moeten worden aangelegd met rijksgeld, als het gaat om mogelijke aantasting van natuurgebieden die wij als land zelfs internationaal hebben aangemeld als van internationale betekenis, dan is dit de zaal waarin uiteindelijk afwegingen moeten worden gemaakt. Het kabinet honoreert de afweging zoals die in deze zaal wordt gemaakt. Wij moeten er namelijk bij zeggen dat de knoop uiteindelijk moet worden doorgehakt.